

ΝΕΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΙΑΣ ΜΕΣΩΝ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΠΛΗΝ ΤΩΝ ΜΕΤΡΗΤΩΝ

Σιούφας και Συνεργάτες
Δικηγορική Εταιρεία

ΝΕΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΙΑΣ ΜΕΣΩΝ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΠΛΗΝ ΤΩΝ ΜΕΤΡΗΤΩΝ

Ι. Εισαγωγή

Με απώτερο στόχο την ανεμπόδιστη ανάπτυξη της ψηφιακής οικονομίας, αλλά και τη διευκόλυνση της διάδοσης της καινοτομίας στον τομέα των τεχνολογιών και των ψηφιακών πληρωμών, **εισάγονται με το ν. 4947/2022 νέοι κανόνες για την αποτελεσματική αντιμετώπιση και την καταπολέμηση της απάτης, της πλαστογραφίας, της παραχάραξης και άλλων αξιόποινων πράξεων που αφορούν στα μέσα πληρωμής πλην των μετρητών.**

Συγκεκριμένα, με τον παρόντα νόμο ενσωματώνεται στην ελληνική έννομη τάξη η **Οδηγία 2019/713/ΕΕ** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 για την καταπολέμηση της απάτης και της πλαστογραφίας μέσω πληρωμής πλην των μετρητών και την αντικατάσταση της απόφασης - πλαίσιο 2001/413/ΔΕΥ του Συμβουλίου. Η ενσωμάτωση

πραγματοποιείται με την τροποποίηση υφιστάμενων διατάξεων του Ποινικού Κώδικα, καθώς επίσης και με τη θέσπιση νέων διατάξεων, που εντάσσονται στο ίδιο νομοθέτημα.

II. Ουσιαστικό Ποινικό Δίκαιο

Οι τροποποιήσεις που επέρχονται στους κανόνες ουσιαστικού ποινικού δικαίου είναι οι κάτωθι:

- Υφίσταται πλέον δικαιοδοσία των ελληνικών δικαστηρίων ανεξαρτήτως της υπηκοότητας του δράστη και για το έγκλημα σχετικά με τα μέσα πληρωμής πλην των μετρητών, που τελείται στην αλλοδαπή (**άρθρο 8 περ. η' ΠΚ**).
- Στο **άρθρο 13 ΠΚ**, που αφορά στην έννοια των όρων του Κώδικα, προστίθεται περ. η' για τους ορισμούς **«μέσο πληρωμής πλην των μετρητών»¹** και **«προστατευμένος μηχανισμός, αντικείμενο ή αρχείο»²**, οι οποίοι είναι απαραίτητοι για την ερμηνεία τόσο των νέων διατάξεων που εισάγονται στον ΠΚ όσο και εκείνων που τροποποιούνται με τις νέες ρυθμίσεις.
- Στη διακεκριμένη κακουργηματική υπόσταση της **παρ. 2 του άρθρου 207 ΠΚ** (Παραχάραξη νομίσματος και άλλων υλικών μέσων πληρωμής) εντάσσεται και η νόθευση ή η παραποίηση κάθε άλλου υλικού μέσου πληρωμής πλην του νομίσματος, όπως **πιστωτικές κάρτες, χρεωστικές κάρτες και λοιπές κάρτες που εκδίδονται από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ταξιδιωτικές επιταγές, λοιπές επιταγές και συναλλαγματικές**. Επίσης, προστίθεται η παράγραφος 2Α για την τιμωρία της κατοχής και προμήθειας τέτοιων πλαστογραφημένων ή παραποιημένων υλικών μέσων πληρωμής.
- Προστίθεται **άρθρο 209 ΠΚ** που αφορά στη **δόλια πλαστογράφηση ή παραποίηση των άυλων μέσων πληρωμής, καθώς και την προμήθεια, κατοχή και διάθεση πλαστογραφημένων ή παραποιημένων άυλων μέσων πληρωμής πλην των μετρητών**.
- Προστίθεται **άρθρο 210 ΠΚ**, με το οποίο ποινικοποιείται η παράνομη απόκτηση άυλων μέσων πληρωμής πλην των μετρητών.
- Επίσης, **προστίθεται άρθρο 210 Α ΠΚ** για την ποινικοποίηση της προμήθειας, της κατοχής και της διάθεσης άυλου μέσου πληρωμής το οποίο προέρχεται από αξιόποινη πράξη για παράδειγμα, κλοπή και απάτη.

¹ **Μέσο πληρωμής πλην των μετρητών** είναι ο άυλος ή υλικός προστατευμένος μηχανισμός, το αντικείμενο ή το αρχείο ή συνδυασμός τους, εκτός από το νόμιμο νόμισμα, ο οποίος επιτρέπει, μόνος του ή σε συνδυασμό με διαδικασία ή σειρά διαδικασιών, στον κάτοχο ή στον χρήστη του να μεταφέρει χρήματα ή νομισματική αξία, μεταξύ άλλων, μέσω ψηφιακών μέσων συναλλαγής.

² **Προστατευμένος μηχανισμός, αντικείμενο ή αρχείο** νοείται ο μηχανισμός, το αντικείμενο ή το αρχείο που προστατεύεται από την απομίμηση ή δόλια χρήση, για παράδειγμα μέσω σχεδιασμού, κωδικοποίησης ή υπογραφής.

- Περαιτέρω, **προστίθεται άρθρο 210B ΠΚ**, στο οποίο προβλέπονται διακεκριμένες περιπτώσεις των ανωτέρω αδικημάτων που τελούνται στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης.
- **Τροποποιείται το άρθρο 211 ΠΚ**, ώστε να περιληφθούν στο πεδίο εφαρμογής του και οι προπαρασκευαστικές πράξεις για την τέλεση των ανωτέρω αδικημάτων.
- Επιπλέον, **τροποποιείται το άρθρο 212 ΠΚ**, ώστε να συμπεριληφθεί το άρθρο 209 ΠΚ (παραποίηση και νόθευση άυλων μέσων πληρωμής) στα αδικήματα των οποίων εξαιλείφεται το αξιόποινο σε περίπτωση έμπρακτης μετάνοιας.
- Στο **άρθρο 377 ΠΚ προστίθεται τρίτο εδάφιο**, με το οποίο ορίζεται ότι το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται σε κλοπές και υπεξαίρέσεις που έχουν ως αντικείμενο υλικό μέσο πληρωμής πλην των μετρητών.
- **Προστίθεται άρθρο 379 ΠΚ**, το οποίο συνιστά επαναφορά των **άρθρων 381Α και 381Β ΠΚ** σχετικά με την φθορά των ψηφιακών δεδομένων, που καταργήθηκαν με τη θέση σε ισχύ του ν. 4619/2019.
- **Προστίθεται άρθρο 379Α ΠΚ** με το οποίο τυποποιείται ως διακεκριμένη περίπτωση η τέλεση στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης των εγκλημάτων της κλοπής ή υπεξαίρεσης υλικών μέσων πληρωμής πλην των μετρητών (παρ. 1 του άρθρου 372 και πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 375), καθώς και του εγκλήματος της φθοράς ψηφιακών δεδομένων (παρ. 1 και 2 του άρθρου 379).
- **Τροποποιείται το άρθρο 381 ΠΚ**, ώστε στα αδικήματα για τα οποία απαιτείται έγκληση να συμπεριληφθούν και αυτά της νεοπαγούς διάταξης της παρ. 1 του άρθρου 379 ΠΚ.
- **Τροποποιούνται οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 386Α ΠΚ**. Συγκεκριμένα, στις περ. β', γ' και δ' της παρ. 1 του άρθρου 386Α ΠΚ χρησιμοποιούνται, με τροποποίηση της διατύπωσής τους, οι ευρύτεροι όροι «πληροφοριακό σύστημα» και «ψηφιακά δεδομένα», αντί των όρων «λειτουργία προγράμματος» και «δεδομένα υπολογιστή», ενώ η περ. ε' της παρ. 1 διευρύνεται εννοιολογικά με την προσθήκη της νομισματικής αξίας ως στοιχείου της αντικειμενικής υπόστασης. Τέλος, τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 386Α ΠΚ, με την αντικατάσταση του όρου «σύστημα υπολογιστή» από τον όρο «πληροφοριακό σύστημα», καθώς θεωρήθηκε ορθότερη η χρήση του συγκεκριμένου ευρύτερου όρου.
- **Προστίθεται παρ. 4 στο άρθρο 394 ΠΚ**, με την οποία ρυθμίζεται ειδικά η περίπτωση της αποδοχής και διάθεσης κλεμμένων ή παρανόμως ιδιοποιημένων υλικών μέσων πληρωμής, πλην των μετρητών.
- **Θεσπίζεται νέο άρθρο 394Α ΠΚ**, με το οποίο τυποποιείται ως διακεκριμένη περίπτωση η τέλεση του πλημμελήματος της απάτης με υπολογιστή που αφορά μέσα πληρωμής πλην των μετρητών (περ. α' έως ε' της παρ. 1 του άρθρου 386Α), καθώς και εκείνου της αποδοχής και

διάθεσης προϊόντων εγκλήματος (παρ. 4 του άρθρου 394 ΠΚ) που αφορά σε υλικό μέσο πληρωμής πλην μετρητών στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης.

- Με την **τροποποίηση του άρθρου 405 ΠΚ** καταργείται η δυνατότητα της κατ' έγκληση δίωξης του αδικήματος, που αφορά σε προπαρασκευαστικές πράξεις απάτης με υπολογιστή (παρ. 2 άρθρου 386 Α ΠΚ). **Τούτο κρίθηκε αναγκαίο, διότι, δίχως την αυτεπάγγελτη ποινική δίωξη της ανωτέρω αξιόποινης πράξης, θα κατέληγε de facto ακαταδίωκτη, καθώς εν αντιθέσει με την παρ. 1 του άρθρου 386Α ΠΚ που τυποποιεί το έγκλημα της απάτης με υπολογιστή σε όλες του τις διαβαθμίσεις, εν προκειμένω, δεν υφίστανται άμεσα παθόντες και δικαιούχοι σε υποβολή έγκλησης.** Και αυτό συμβαίνει διότι στην περίπτωση της παρ. 2, το αξιόποινο περιορίζεται στο πρότερο χρονικό στάδιο προσβολής του εννόμου αγαθού. Παράλληλα, και για τους ανωτέρω λόγους, ήτοι την ανυπαρξία ζημιωθέντος προσώπου και σε κάθε περίπτωση αδυναμία προσδιορισμού της ζημίας εξαιρείται, από τις περιπτώσεις εξάλειψης του αξιοποίνου λόγω αποκατάστασης της βλάβης που προβλέπονται στην παρ. 2 του 405, η παρ. 2 του άρθρου 386Α ΠΚ.

III. Δικονομικό Ποινικό Δίκαιο

Τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 254 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, ώστε να συμπεριληφθεί η κακουργηματική πράξη της παραποίησης άυλου μέσου πληρωμής της παρ. 1 του άρθρου 209 ΠΚ στα αδικήματα για τα οποία προβλέπονται οι ειδικές ανακριτικές πράξεις του άρθρου αυτού, στις οποίες περιλαμβάνεται και η άρση απορρήτου του ν. 2225/1994.

Πηγή: Αιτιολογική Έκθεση ν.4947/2022

Χριστίνα Ζήση

Δικηγόρος

Δ.Μ.Σ. Αστικού Δικαίου Ε.Κ.Π.Α.

